

**НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ**

РІШЕННЯ № 1943

25.11.2021

м. Київ

Протокол № 32

Про результати позапланової безвиїзної перевірки
ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ
(НР № 00290-м від 23.08.2018,
багатоканальне мовлення (МХ-1), логотип: «ІНТЕР», Акт № 184 від 18.10.2021)

За результатами моніторингу телепрограми ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ (ліцензія на мовлення НР № 00290-м від 23.08.2018, логотип: «ІНТЕР»), за 31.08.2021, 02.09.2021, 03.09.2021, 04.09.2021, 05.09.2021, 06.09.2021, 07.09.2021, 08.09.2021, 11.09.2021, 12.09.2021 зафіксовано демонстрування фільмів, учасниками яких є особи, прізвища яких внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці, оприлюдненого на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв (далі – Перелік осіб) – Міністерства культури та інформаційної політики України, що є ознакою порушення ліцензіатом вимог абзацу десятого частини другої статті 6, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

У зв'язку з цим на засіданні Національної ради 16.09.2021 рішенням № 1281 було призначено позапланову безвиїзну перевірку ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ.

На виконання наказу голови Національної ради № 5а/214 від 17.09.2021 було здійснено позапланову безвиїзну перевірку ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ (загальнонаціональне багатоканальне мовлення (МХ-1), логотип: «ІНТЕР»), за результатами якої складено Акт № 184 від 18.10.2021.

Про проведення позапланової безвиїзної перевірки ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, було повідомлено рекомендованим листом вих. № 17/1684 від 20.09.2021.

Відповідно до пункту третього рішення від 16.09.2021 № 1281 Національна рада зобов'язала ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, у термін до 05.10.2021 надати Національній раді шляхом надсилання на адресу: вул. Прорізна, 2, м. Київ, 01601, документи та матеріали, необхідні для проведення перевірки.

На лист Національної ради ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, було надано копії чинних на час трансляції в ефірі телерадіоорганізації Державних посвідчень на право розповсюдження і демонстрування фільмів (прокатні посвідчення).

У своєму листі № 290 від 04.10.2021 Голова Правління ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР» аргументувала підстави трансляції фільмів в ефірі телеканалу «ІНТЕР» наявністю чинних прокатних посвідчень на право розповсюдження і демонстрування, виданих центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кінематографії (Державне агентство з питань кіно або Держкіно), яке є «єдиним і достатнім документом», що дає право телерадіоорганізаціям демонструвати фільми на території України.

Проте згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Національна рада є конституційним, постійно діючим колегіальним органом, метою діяльності якого є нагляд за дотриманням законів України у сфері телерадіомовлення, а також здійснення регуляторних повноважень, передбачених цими законами.

Відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення є єдиним органом державного регулювання діяльності у сфері телебачення і радіомовлення незалежно від способу розповсюдження телерадіопрограм і передач.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Національна рада, зокрема, здійснює нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги вимог законодавства у галузі телерадіомовлення.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» дія цього закону поширюється на відносини між суб'єктами діяльності в галузі телебачення і радіомовлення незалежно від їхньої форми власності, мети створення, виду статутної діяльності, а також від способу розповсюдження телерадіопрограм та передач, розрахованих на масове приймання споживачів.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» законодавство України про телебачення і радіомовлення складається з Конституції України, Закону України «Про інформацію», Закону України «Про телебачення і радіомовлення», законів України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України», міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Національна рада застосовує санкції до телерадіоорганізацій у разі порушення ними вимог цього Закону та/або умов ліцензії (частина друга статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

Відповідно до абзацу десятого частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» не допускається використання телерадіоорганізацій, зокрема, для трансляції аудіовізуальних творів (фільмів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних телепередач), одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб.

ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, є телерадіоорганізацією (зареєстрована у встановленому законодавством порядку юридична особа, яка на

підставі виданої Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення ліцензії на мовлення створює або комплектує та/чи пакетує телерадіопрограми і/або передачі та розповсюджує їх за допомогою технічних засобів мовлення), ліцензіатом Національної ради, що здійснює телевізійне загальнонаціональне мовлення у багатоканальній телемережі МХ-1 (оператор телекомунікацій – ТОВ «ЗЕОНБУД», м. Київ) на підставі ліцензії на мовлення НР № 00290-м від 23.08.2018.

Наявність у ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, діючих, станом на момент виникнення спірних правовідносин, державних посвідчень на право розповсюдження і демонстрування фільмів не спростовує факту виявлених під час перевірки порушень вимог чинного Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Всі фільми, зафіксовані вказаним вище моніторингом, було створено за участю осіб, яких внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці України, оприлюдненого на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв (<https://mkip.gov.ua/content/perelik-osib-yaki-stvoryuyut-zagrozu-nacbezepeci.html>): Михалков Микита Сергійович, Кобзон Йосип Давидович, Ключев Борис Володимирович, Боярський Михайло Сергійович, Алфьорова Ірина Іванівна, Фрейдліх Аліса Брунівна, Табаков Олег Павлович, Лановий Василь Семенович, Талізін Валентина Іларіонівна, Варлей Наталія Володимирівна, Щербakov Борис Васильович, Алентова Віра Валентинівна.

Таким чином, трансляція фільмів, зафіксованих моніторингом, є свідченням порушення законодавства про телебачення і радіомовлення.

Під час розгляду результатів перевірки також було взято до уваги судову практику вирішення аналогічного питання, зокрема Постанову Верховного Суду України від 13.05.2021 за касаційною скаргою ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, на постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 06.10.2020 у справі № 826/5554/18 за позовом ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, до Національної ради, в якій ліцензіат просив визнати протиправним та скасувати рішення регулятора від 22.03.2018 № 388 «Про результати позапланової виїзної перевірки ПрАТ «Телеканал «Інтер», м. Київ (НР № 00290-м від 23.08.2011, багатоканальне мовлення (МХ-1), логотип: «ІНТЕР»)».

Цим рішенням Національна рада застосувала до ліцензіата санкцію у вигляді «оголошення попередження» за трансляцію фільмів «Іронія долі, або з легким паром» та «Москва сльозам не вірить», у яких виконували ролі особи, включені до Переліку осіб. На момент такої трансляції ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, мало прокатні посвідчення, видані Держкіно у грудні 2017 року, вже після внесення осіб до Переліку осіб.

У Постанові Верховного Суду України зазначено, що між нормами Закону України «Про телебачення та радіомовлення» і Закону України «Про кінематографію» існує правова колізія щодо правомірності трансляції вітчизняними телекомпаніями фільмів, вироблених до 1991 року, одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб.

Відповідно до абзацу 10 частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення та радіомовлення» у редакції, чинній з 04.06.2015, передбачено заборону телерадіоорганізаціям трансляції фільмів, одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб. При цьому учасником аудіовізуального твору вважається фізична особа, яка брала участь у його створенні під власним ім'ям (псевдонімом) або як виконавець будь-якої ролі, виконавець музичного твору, що використовується в аудіовізуальному творі, автор сценарію та/або текстів чи діалогів, режисер-постановник, продюсер.

Таке ж обмеження було підставою для відмови у видачі державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів (прокатного посвідчення) (абзац 4 частини третьої статті 15 Закону України «Про кінематографію» у редакції, чинній з 04.06.2015).

Однак згодом Законом України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» від 23.03.2017 № 1977-VIII (набрав чинності 26.04.2017) до Закону України «Про кінематографію» було внесено зміни. Зокрема, змінено поняття «учасник фільму». Відповідно до нової редакції (після змін), учасником фільму (для цілей статті 15 цього Закону) є фізична особа, яка брала участь у створенні фільму, виробленого та/або вперше оприлюдненого (демонстрованого) після 1991 року, як виконавець будь-якої ролі, учасник документальних (неігрових) фільмів, виконавець музичного твору, що використовується у фільмі, автор сценарію та/або текстів чи діалогів, режисер-постановник, продюсер.

По суті з загального правила про неможливість видачі прокатних посвідчень, учасниками яких є особи, внесені до Переліку осіб, цими змінами зроблено виняток для фільмів, вироблених до 1991 року.

У той же час до Закону України «Про телебачення та радіомовлення» відповідних змін внесено не було.

Отже, з 26.04.2017 склалася ситуація, за якої демонстрація фільмів, вироблених до 1991 року, учасниками яких є особи, внесені до Переліку осіб, на телебаченні дозволяється Законом України «Про кінематографію», в той час як Законом України «Про телебачення та радіомовлення», який цього винятку не містив, це заборонено.

Державне агентство України з питань кіно (далі - Держкіно), надаючи пріоритет Закону України «Про кінематографію», видає прокатні посвідчення на фільми, вироблені до 1991 року, учасниками яких є особи, внесені до Переліку осіб, а Національна рада, керуючись Законом «Про телебачення та радіомовлення», має повноваження притягувати телерадіоорганізації до відповідальності за їх демонстрацію.

З метою врегулювання ситуації, що склалася, є необхідним внесення змін до чинного законодавства, однак регулятор не є суб'єктом законодавчої ініціативи.

У Постанові зазначено, що Верховний Суд України перевірів доводи касаційної скарги, правильність застосування судами норм матеріального та процесуального права, врахував наявність правової колізії щодо правомірності трансляції вітчизняними телекомпаніями фільмів, вироблених до 1991 року, одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб, а також врахував наявність у телерадіоорганізації чинного державного посвідчення на право

розповсюдження і демонстрування фільму, і визнав трансляцію фільмів «Іронія долі, або з легким паром» та «Москва сльозам не вірить» правомірною.

Однак, на виконання наглядових повноважень, визначених статтею 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», Національна рада керується саме нормами зазначеного профільного Закону.

Враховуючи вищевикладене, у ході перевірки на підставі моніторингу телерадіопрограм за 31.08.2021, 02.09.2021, 03.09.2021, 04.09.2021, 05.09.2021, 06.09.2021, 07.09.2021, 08.09.2021, 11.09.2021, 12.09.2021 та за результатами аналізу наданих документів та матеріалів ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, зафіксовано порушення вимог абзацу десятого частини другої статті 6 (Не допускається використання телерадіоорганізацій для: трансляції аудіовізуальних творів (фільмів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних телепередач), одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб. При цьому учасником аудіовізуального твору вважається фізична особа, яка брала участь у його створенні під власним ім'ям (псевдонімом) або як виконавець будь-якої ролі, виконавець музичного твору, що використовується в аудіовізуальному творі, автор сценарію та/або текстів чи діалогів, режисер-постановник, продюсер), пункту а) частини першої статті 59 (Телерадіоорганізація зобов'язана: дотримуватися законодавства України та вимог ліцензії) Закону України «Про телебачення і радіомовлення», оскільки зафіксовано демонстрування фільмів, учасниками яких є особи, прізвища яких внесено до Переліку осіб:

1) «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона: Собака Баскервілів» («Приключення Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Собака Баскервилей») за участю Михалкова Микити Сергійовича (трансляція 31.08.2021, початок о 21:00; 05.09.2021, початок о 23:55);

2) «Взяти живим» («Взять живым») за участю Кобзона Йосипа Давидовича (трансляція 02.09.2021, початок о 01:40; 03.09.2021, початок о 01:39);

3) «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона: Двадцяте століття починається» («Приключення Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Двадцатый век начинается») за участю Ключова Бориса Володимировича (трансляція 02.09.2021, початок о 20:56);

4) «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона» («Приключення Шерлока Холмса и доктора Ватсона») за участю Ключова Бориса Володимировича (трансляція 04.09.2021, початок о 10:58);

5) «Д'Артаньян та три мушкетери» («Д'Артаньян и три мушкетера») за участю Боярського Михайла Сергійовича, Алфьорової Ірини Іванівни, Фрейдліх Аліси Брунівни, Табакова Олега Павловича, Ключова Бориса Володимировича (трансляція 04.09.2021, початок о 14:55; 06.09.2021, початок о 20:58; 07.09.2021, початок о 20:58);

6) «Офіцери» («Офицеры») за участю Ланового Василя Семеновича (трансляція 04.09.2021, початок о 20:33);

7) «Неймовірні пригоди італійців у Росії» («Невероятные приключения итальянцев в России») за участю Тализіної Валентини Ілларіонівни (трансляція 08.09.2021, початок о 20:57);

8) «Гостя з майбутнього» («Гостья из будущего») за участю Варлей Наталії Володимирівни, Тализіної Валентини Ілларіонівни, Щербакова Бориса Васильовича (трансляція 11.09.2021, початок о 12:28);

9) «Завтра була війна» («Завтра была война») за участю Алентової Віри Валентинівни (трансляція 11.09.2021, початок о 23:23, закінчення трансляції фільму 12.09.2021 о 01.12).

Розглянувши Акт № 184 від 18.10.2021 позапланової безвиїзної перевірки ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, керуючись абзацом десятим частини другої статті 6, пунктом а) частини першої статті 59, частиною першою статті 70, частинами першою, другою, п'ятою статті 72, частинами першою та другою статті 73, частиною першою статті 74 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», статтею 13 та частиною другою статті 24 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Взяти до відома наявність порушення ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, абзацу десятого частини другої статті 6, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

2. Зобов'язати ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ, протягом 14 днів з дня набрання чинності цим рішенням привести свою діяльність у відповідність до вимог абзацу десятого частини другої статті 6, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

3. Копію цього рішення надіслати ліцензіату ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ.

4. Копію цього рішення долучити до ліцензійної справи ПрАТ «ТЕЛЕКАНАЛ «ІНТЕР», м. Київ.

5. Виконання цього рішення покласти на управління представників Національної ради, управління контролю та аналізу телерадіомовлення, управління ліцензування, юридичне управління.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради М. Онопрієнка.

Голова

/підпис/

Ольга ГЕРАСИМ'ЮК

Відповідальний секретар

/підпис/

Юрій ЗІНЕВИЧ